

PROJECTE DE LLEI D'ACOLLIDA DE LES
PERSONES IMMIGRADES I LES
RETORNADES A CATALUNYA

2 de juny de 2009

Preàmbul

I. La immigració a Catalunya

El preàmbul de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya emfatitza la importància substantiva de les aportacions de les poblacions diverses a l'existència i a l'ésser mateix del país. "Catalunya s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures, que hi han trobat una terra d'acollida, és un país ric en territoris i gents, una diversitat que la defineix i enriqueix des de fa segles i l'enforteix per als temps venidors, és una comunitat de persones lliures per a persones lliures on cadascú pot viure i expressar identitats diverses, amb un decidit compromís comunitari basat en el respecte per la dignitat de cadascuna de les persones. L'aportació de tots els ciutadans i ciutadanes ha configurat una societat integradora."

Si l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix ben explícitament que el fet mateix de l'existència de Catalunya com a comunitat política es basa en el seu perfil de *terra d'acollida*, és a dir, de comunitat construïda a partir de la constant arribada i estabilització de noves poblacions, i de la barreja o integració amb les prèviament establertes cal, a més, considerar que la primera etapa d'aquesta estabilització, assentament o residència de les persones nouvingudes –les immigrades o les retornades- en el país receptor és especialment important. Per això, cal preveure i organitzar actuacions d'*acollida*, pròpies de la primera etapa. Aquestes accions han de ser una inversió de futur que tant el país receptor com la persona immigrada han d'estar disposades a fer. A través de les actuacions d'*acollida*, es dóna a les persones que ho necessitin una primera oportunitat d'adquirir unes habilitats bàsiques per a poder ser autònomes personalment, i l'esforç, per tant, ha de valer la pena. Per a la societat, el retorn de la inversió és que les persones immigrades esdevenen més preparades i més lliures, més capaces, per tant, de participar i contribuir a la millora de la societat mateixa. Atesa aquesta perspectiva, existeix la necessitat social de fer una llei d'acollida, que és competència del Parlament, segons que indica l'article 138.1.d de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La llei crea el *servei d'acollida*.

La formalització del procés d'acollida que pretén la llei suposa, al mateix temps, una assumpció per part de la societat catalana del fet migratori, de la seva perdurabilitat al llarg dels propers anys i dècades, i de la necessitat de gestionar-lo com un procés, amb els seus reptes i les seves oportunitats, però com un procés social més a gestionar, l'existència del qual, al capdavall, és inqüestionable. Tot i amb això, cal reiterar la necessitat que les persones immigrades arribin al nostre país en situació administrativa regular, per la qual cosa aquesta llei dóna un èmfasi especial a que l'acollida, com a servei, es presti ja des de les oficines a l'exterior.

II. Titularitat del dret d'accés al servei a persones que no tenen la condició de catalanes

L'article 15.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya afirma la possibilitat que els drets que el propi Estatut reconeix als ciutadans de Catalunya, és a dir, a les *catalanes* i als *catalans* com a persones que gaudeixen de la ciutadania de Catalunya - bo i entenent aquesta condició com la dels nacionals espanyols amb veïnatge administratiu al territori català -, s'estenguin també "a altres persones".

El Parlament ha volgut afirmar com a principi que la ciutadania, entesa aquesta com a plenitud de drets i deures, s'ha d'intentar fer extensiva a totes les persones que viuen a Catalunya, si no com a realitat instantània o immediata, sí com a compromís de les Administracions catalanes, mitjançant la tendència a la universalització o extensió a tothom, de les polítiques, serveis i prestacions que procuren la promoció de la igualtat i la cohesió social. En el mateix sentit, el Govern de Catalunya aprovà, el 28 de juny de 2005, el *Pla de Ciutadania i Immigració 2005–2008*. Aquest Pla, en sintonia amb l'Estatut d'Autonomia, i anticipant-se a la seva aprovació, es refereix al principi de *ciutadania resident*. “En aquest context –afirma el Pla– és important impulsar un enfocament de la ciutadania basat en la residència material i en la voluntat de la persona de romandre efectivament i estable en un entorn social determinat, i de voler-ne formar part.”

Per altra banda, però, cal tenir en compte que les condicions bàsiques de l'exercici dels drets i deures de les persones que no tenen nacionalitat espanyola és regulat per la legislació de l'Estat. La Llei Orgànica 4/2000, en el marc de l'article 13 de la Constitució, atribueix major o menor grau d'exercici dels drets en funció de si la persona és resident amb autorització per treballar, resident sense autorització per treballar, o no disposa de cap autorització. És el cas, per exemple, del dret al treball, que es reserva a les persones estrangeres residents amb autorització per treballar, o el dret a les ajudes en matèria d'habitatge, que es reserva als estrangers que comptin amb autorització de residència. Aquesta distinció és clau, sobretot si considerem que a cada moment viuen i treballen a Catalunya – així com al conjunt de l'Estat i a molts llocs d'Europa - moltes persones estrangeres que s'hi estableixen durant períodes considerables en situació administrativa irregular. Dins d'aquest marc jurídic i aquesta situació social, la llei catalana, en primer lloc i tal com hem dit, crea, dins del servei d'acollida, el *servei de primera acollida* i, en segon lloc, es pronuncia sobre quins són els titulars no nacionals als quals es garanteix el *dret d'accés* al servei.

En relació a l'acollida, no amplia o restringeix el catàleg de drets de les persones estrangeres, sinó que crea un servei, el *servei de primera acollida*, i un correlatiu dret d'accés, un dret públic subjectiu de naturalesa administrativa. Si la finalitat del servei és afavorir l'autonomia de la persona, no hi ha ni hi pot haver, com hem dit, un nou dret d'*estrangeria* sinó una promoció perquè els drets que ja preexisteixen, i que no són ni privatis de les persones espanyoles ni de les estrangeres residents *sinó de tota persona*, puguin assolir-se amb més garantia: és el cas del dret, fonamental segons la Constitució, a la dignitat i al lliure desenvolupament de la personalitat i capacitat personal (articles 10.1 de la Constitució i 15.2 de l'Estatut d'Autonomia).

La competència de la Generalitat per regular un servei d'aquesta naturalesa es basa en diversos títols en què la competència és exclusiva. Aquesta pluralitat de títols podria fins i tot justificar que poguéssim parlar d'un títol transversal, que adquireix la seva substantivat d'altres títols. El primer és la competència exclusiva en matèria de *primer acolliment de les persones immigrades*, de l'article 138.1.a) de l'Estatut d'Autonomia. S'han d'esmentar altres competències exclusives, com la de l'ús del català o la de serveis socials (articles 143.1 i 166.1). En relació a aquestes, l'article 14 de la Llei orgànica 4/2000 reconeix l'accés als serveis socials bàsics, com a titulars, a totes les persones estrangeres, sense exigir, per tant, la condició de resident.

El *sistema dels serveis d'acollida* està format pel servei de primera acollida i els programes públics d'acollida especialitzada. Aquests darrers no requereixen un específic dret d'accés; es tracta més aviat d'*adaptar l'oferta de determinats serveis* a algunes particularitats de segments de persones usuàries, adaptació que es realitza a través de mecanismes administratius adreçats a l'harmonització d'actuacions.

Pel que fa a les persones titulars del servei de primera acollida, la Llei es pronuncia a través d'una tècnica doble.

En primer lloc, és una obligació de les Administracions garantir la disponibilitat del servei, però únicament per a les persones estrangeres – immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades -, les apàtrides i les retornades, i a partir del moment en què es fa efectiu el seu empadronament; així

com per a les persones que encara no són al territori català, i a partir del moment en què s'obté una sol·licitud d'autorització administrativa de residència o d'estada per un període superior als 90 dies. L'exigència d'empadronament és coherent amb la pròpia obligació dels ciutadans d'empadronar-se, moment a partir del qual són considerats *veïns* i poden exigir la prestació dels serveis que deriven de les competències pròpies dels municipis (articles 39.1, 43.1.G i 43.2 del Decret Legislatiu 2/2003). L'exigència d'empadronament s'introdueix també perquè s'estima que la possibilitat de prestació d'un nou servei públic a les persones estrangeres sense empadronar no és el millor camí per a disminuir el nombre de les situacions d'irregularitat administrativa.

En segon lloc, i en el marc del principi d'autonomia per a la defensa dels interessos propis de la col·lectivitat que representen (article 86.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya), s'obre la porta a que els municipis puguin prestar el servei de primera acollida també a les persones empadronades que no siguin ni estrangeres ni retornades, és a dir, a totes les altres les que siguin novingudes al municipi com a conseqüència d'una migració interior.

III. L'acollida, en el marc de la política europea

La *Llei d'Acollida de les Persones Immigrades i les Retornades a Catalunya* és una llei nova, una novetat dins de l'ordenament jurídic. És la primera llei d'aquest tipus amb què comptarà Catalunya, i la primera també de l'Estat. Tampoc no comptàvem amb un règim jurídic previ evolucionat referit, *stricto sensu*, a acollida. Els decrets 293/2000 (*pel qual es crea la Secretaria per a la Immigració*), 125/2001 (regulació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del Consell Assessor de la Immigració), i 86/2008 (*de la Taula de Ciutadania i Immigració*) no tenen contingut substantiu sinó organitzatiu, i el decret 188/2001 (*dels estrangers i la seva integració social a Catalunya*), no esmenta l'acollida.

Ben probablement la paraula *acollida* començà a emprar-se institucionalment amb ocasió del debat parlamentari d'una *Proposició de Llei sobre la creació d'una Carta d'acollida per a les persones novingudes a Catalunya*, l'any 2002, durant la VI Legislatura. Posteriorment fou també considerada, ara ja com a compromís de govern, al *Pla de Govern 2004 – 2007*, de setembre de 2004, compromís que començà ja a prendre cos, a través del Pla de Ciutadania i Immigració 2005–2008 –més concretament, a través de l'epígraf IV ("programes departamentals"), punt 1 ("polítiques d'acollida"). La creació del servei d'acollida es preveu també a la mesura 24 del *Pacte Nacional per la Immigració*, signat el 19 de desembre de 2008.

És també remarcable, com a fita, el Consell Europeu de Tessalònica de juny del 2003, quan els caps d'Estat i de Govern de la Unió Europea van acordar la importància de dur a terme programes de cooperació, d'intercanvi d'experiències i d'informació sobre la integració en l'àmbit de la Unió amb vista a l'aprenentatge mutu. A resultes d'aquest acord, i a partir d'un seguit de seminaris organitzats pels ministeris responsables d'immigració dels diferents països europeus, la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea presentà, el novembre de 2004, el *Manual sobre integració per a responsables de l'elaboració de polítiques i professionals*, que recull un seguit de bones pràctiques i recomanacions en els àmbits de l'acollida – entre d'altres -. Aquesta llei s'inspira, per exemple, en la constatació, que fa el *Manual*, que "els programes d'acollida [de les Administracions dels Estats membres de la Unió Europea] solen tenir tres components principals: classes de llengua, orientació cívica i formació sobre el mercat laboral". I és també important referir-se al quart dels anomenats *Principis Bàsics Comuns de la Política d'Integració d'Immigrants* de la Unió Europea, aprovats pel Consell de Ministres de Justícia i Afers d'Interior de la UE el 19 de novembre de 2004, i assumits pel Consell Europeu de 16 i 17 de desembre del mateix any. Aquest principi afirma: "Un coneixement bàsic de la llengua, història i les institucions de la societat d'acollida és indispensable per a la integració; habilitar els immigrants a adquirir aquest coneixement bàsic és essencial per a una integració reeixida". Més endavant diu: "La importància d'aquest coneixement bàsic es reflecteix en l'èmfasi creixent atribuït per diversos Estats membres en *programes introductoris*".

IV. Acollida i integració

No s'ha d'entendre l'acollida com la totalitat del procés d'integració. Tal com la Llei defineix, n'és la primera etapa, la primera d'"un procés que dura diversos anys, en molts casos va més enllà de l'obtenció de la nacionalitat o de la segona o tercera generació" (cf. el *Manual sobre integració* de la Comissió Europea de novembre de 2004). Per aquesta raó, els serveis d'acollida no pretenen abastar totes les necessitats personals i socials de les persones destinatàries, ni les de la primera etapa, les de l'acollida *per se*, ni les de les etapes posteriors. Els serveis d'acollida han de coexistir amb la resta de possibilitats: serveis socials, habitatge d'inclusió, inserció sociolaboral, educació, assistència sanitària, etc.

En aquest sentit, la Llei no pretén fer la relació dels drets de cada àmbit (educació, salut, ensenyament lingüístic, treball, etc.), per tal com això es considera propi de cada una de les lleis sectorials corresponents i, arribat el cas, d'una futura Llei d'Integració també prevista en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La present Llei regula el *dret sectorial que li és propi*, el dret a rebre un servei d'acollida en els termes i continguts que s'hi defineixen.

V. Responsabilitat compartida, i competències

La responsabilitat de la integració i, per tant, de l'acollida, no pertoca únicament a les persones nouvingudes. Aquesta responsabilitat, convivencial, relacional, no pot ser sinó mútua, tant dels que immigren a Catalunya com de les catalanes i dels catalans, i així ho expressa el primer dels Principis Bàsics Comuns de la Política d'Integració d'Immigrants de la Unió Europea: "la integració és un procés bidireccional i dinàmic d'ajustament mutu per part de tots els immigrants i residents als Estats membres". Però al costat d'aquesta constatació, la Llei atribueix clarament l'obligació de la garantia de la prestació dels serveis als ens locals i a la Generalitat, i n'estableix el sistema competencial.

Les actuacions de la societat civil i de les Administracions, envers la integració i, de fet, també, envers l'acollida de les persones estrangeres immigrades, van començar fa més de dues dècades i han estat del tot imprescindibles per a la nostra convivència i la nostra cohesió social. Des de la societat civil han estat moltes i de molta importància les iniciatives d'associacions, sindicats, empreses, fundacions o persones a títol individual. En aquest sentit la Llei afirma, com un dels principis de gestió de l'acollida, el de *responsabilitat de les Administracions i tots els sectors socials*, i en preveu els mecanismes de cooperació tècnica i econòmica necessaris per articular aquella responsabilitat compartida.

Des dels anys 80, el món local català va assumir-ne responsabilitats, moltes d'elles traduïdes en veritables bones pràctiques i que van tenir el valor o el significat d'inici del model actual de polítiques públiques d'acollida i integració. Però s'hi ha hagut de treballar sense un increment del finançament que anés en paral·lel a l'increment de les despeses per atendre l'oferta de serveis a més veïnes i veïns, així com, també, sense el reconeixement explícit de títols competencials. Pel que fa a la Generalitat i en referència també al finançament, encara ara la *immigració* no és un criteri substantiu de finançament dels serveis. Aquesta situació va ser pal·liada parcialment amb el *Fons estatal de recolzament a l'acollida i la integració d'Immigrants*, que des de l'any 2005 figura als Pressupostos Generals de l'Estat i l'existència del qual es deu a un acord promogut aleshores per iniciativa parlamentària catalana.

Pel que fa a les competències, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya determina, als articles 84.2.m i 84.3, que els governs locals de Catalunya tenen competències pròpies en matèria de "foment de les polítiques d'acolliment dels immigrants", tot tenint en compte "l'ur capacitat de gestió", "les lleis sectorials aprovades pel Parlament" –en aquest cas, la Llei d'Acollida- i el "principi de suficiència financera". La necessitat que una llei determini les competències locals s'indica també a l'article 9.1 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya. D'altra banda, d'acord amb l'article 160.1.b de l'Estatut d'Autonomia,

correspon a la Generalitat la competència exclusiva en la determinació de les competències i de les potestats pròpies dels municipis i dels altres ens locals, en els àmbits especificats per l'article 84 del propi Estatut d'Autonomia. Pel que fa als recursos econòmics, la Llei en preveu la cooperació i marca l'obligació de la Generalitat de garantir-ne la suficiència financera.

A més de les competències d'acollida *stricto sensu*, la Llei n'inclou d'altres. Concretament, les que deriven del reconeixement de tasques que l'Administració de la Generalitat ja fa anys que va posant en marxa, *tasques que representen el lògic creixement de la responsabilitat de govern vers àmbits materials del tot connectats, o en relació indivisible amb l'acollida*, com són la integració, la sensibilització, l'ocupació, la formació universitària i la recerca, la formació i la qualificació professionals, l'anàlisi de la informació, el retorn voluntari, les remeses, la participació, i altres. S'hi afirmen també competències de disseny de les polítiques, de coordinació intradministrativa i interadministrativa, de planejament, de foment, de seguiment de les polítiques europea i internacional, entre d'altres.

VI. Sistema d'institucions

Abans s'ha fet referència als decrets 293/2000, 125 i 188 del 2001, i 86/2008. Però el sistema institucional de la gestió immigratòria de la Generalitat començà ja a bastir-se l'any 1992. Aquell any, un acord del Govern creà la *Comissió Interdepartamental per al seguiment i la coordinació d'actuacions en matèria d'Immigració*. D'acord amb les funcions i tasques desplegadas per l'esmentada Comissió, el 28 de setembre de 1993 el Govern aprovà el primer *Pla Interdepartamental d'Immigració*. De la mateixa data és el Decret 275/1993, *de creació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor*. En el decurs dels anys posteriors aquest sistema, més que evolucionar, es va anar actualitzant (decrets 176/1994, 194/1998, 71/2000 i 228/2000). L'única excepció fou el Decret 293/2000, *pel qual es crea la Secretaria per a la Immigració*, que sí que innovà l'ordenament jurídic en crear, per primer cop, un òrgan específic per a la gestió de les polítiques, adscrit, en aquell moment, al Departament de la Presidència. És per aquestes raons que ara la Llei, per tal d'assolir un sistema integrat d'institucions i funcions a Catalunya, a més de fixar-ne les competències de la Generalitat i els ens locals, ha d'abordar la creació d'entitats, o esment i reordenació d'algunes ja existents avui.

Tot i amb això, a més de reordenar i completar un sistema institucional de la Generalitat per gestionar les noves competències estatutàries en matèria d'acollida i integració de la immigració, cal avançar vers una gestió institucional integrada dels moviments humans, que seria limitada si només tingués en compte la immigració estrangera. Per una banda s'afirma, per primer cop, la competència en matèria d'integració social de les persones sol·licitants d'asil, les refugiades i les apàtrides, basada en la competència exclusiva de l'article 166 de l'Estatut d'Autonomia. Per una altra banda, s'integra en el sistema institucional la competència sobre les persones retornades. A partir de l'any 2002 la Generalitat va posar en marxa un servei públic prestacional i d'acollida dels catalans emigrats i llurs descendents (Llei 25/2002, de 25 de novembre, *de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996*). Les corresponents estructures administratives van ser adscrites a la Secretaria per a la Immigració durant la VII Legislatura. Sembla oportú, per raons d'eficiència, sistemàtica i visió integral de la política, que la Llei integri, en la mesura del possible, les estructures i les normes que afecten tant a les persones catalanes que retornen, com a les estrangeres que immigren a Catalunya.

VII. Contingut de la Llei i procés d'elaboració

La Llei s'estructura en tres títols. El Títol primer conté l'objecte, les definicions i els principis generals i de gestió sobre els serveis d'acollida: es determina el dret d'accés, el contingut dels serveis i les certificacions sobre els coneixements adquirits; s'estableix l'aprovació dels programes d'acollida especialitzada per part dels departaments competents i dels ens locals, així com les

mesures de participació per part de les empreses i altres entitats, a la vegada que es preveu la necessitat de disposar de professionals qualificats per dur a terme les actuacions previstes a la llei. El Títol segon estableix les competències de les administracions en la prestació dels serveis d'acollida; determina els instruments de planificació i execució; es fixen els plans i programes i se'n determina la seva naturalesa; s'estableixen els instruments de coordinació i cooperació i es fixa el finançament. El Títol tercer indica la forma com s'organitza el departament competent en la matèria per a l'exercici de les competències assignades; es fixen les funcions de l'òrgan competent en matèria d'immigració, la comissió interdepartamental d'immigració i la Taula de ciutadania i Immigració; finalment es crea l'Agència de Migracions de Catalunya com una entitat de dret públic, adscrita al departament competent en matèria d'immigració.

De les disposicions de la part final cal destacar a les disposicions addicionals: les previsions de la llei en relació a les característiques pròpies de la Vall d'Aran; la col·laboració amb l'Administració general de l'Estat; les modificacions normatives; la creació d'una comissió mixta Generalitat-Ens locals per facilitar la coordinació i cooperació; la formació de personal especialitzat per atendre determinats col·lectius; La implantació progressiva del servei de primera acollida i l'adaptació dels Plans de ciutadania i immigració a les previsions de la llei. Per últim, pel que fa a la disposició transitòria, la norma estableix que l'exercici de les competències assignades a l'Agència siguin exercides, mentre no es regulin els seus estatuts, per l'òrgan competent en matèria d'immigració.

També és objecte d'aquesta Llei: la determinació de les persones que son titulars del servei de primera acollida i les competències i coneixements a adquirir; la determinació de la responsabilitat principal de la Generalitat i els ens locals de garantir el servei de primera acollida; la responsabilitat de la societat civil al respecte; la regulació d'aspectes relatius a la qualificació i especialització per a l'exercici de les funcions pròpies dels serveis d'acollida.

Títol 1. Disposicions generals sobre acollida

Capítol 1

Objecte, definicions, sistema i principis

Article 1

Objecte

1. L'objecte bàsic d'aquesta llei és contribuir a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social, mitjançant la creació d'un servei de primera acollida orientat a la promoció de l'autonomia personal de les persones estrangeres immigrades i les retornades a Catalunya que es troben en desavantatge per motiu del seu desconeixement de la societat catalana, de les seves normes jurídiques principals, o per manca de competències lingüístiques bàsiques.

Article 2

Definicions

Als efectes d'aquesta llei s'entén per:

1. *Acollida*: és la primera etapa del procés d'integració de la persona a la societat en la qual s'estableix amb vocació de romandre-hi establement.
2. *Servei de primera acollida*: és el conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes de titularitat pública i privada que s'adrecen a garantir la satisfacció de les necessitats inicials de formació i informació de caràcter bàsic a les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades, amb la finalitat de promoure'n l'autonomia personal, així com la cohesió del conjunt de la societat catalana.
3. *Programa d'acollida especialitzada*: instrument mitjançant el qual l'Administració de la Generalitat o els ens locals determinen criteris materials i de coordinació per adaptar la seva oferta de recursos, equipaments, projectes, programes i serveis, de prestació pública o privada, d'acord amb les necessitats específiques de persones estrangeres immigrades o les retornades que en siguin usuàries.

Article 3

Sistema dels serveis d'acollida

Els serveis d'acollida s'estructuren en:

1. Servei de primera acollida
2. Programes d'acollida especialitzada.

Article 4

Principis generals dels serveis d'acollida

Els serveis d'acollida es regeixen pels principis generals següents:

1. *D'accés*. L'acollida implica un dret d'accés als serveis, és a dir, l'accés de cada titular al conjunt de recursos, equipaments, projectes i programes, així com una correlativa obligació de les Administracions catalanes de garantir l'accés a tothom en els termes que expressa aquesta llei.
2. *Promoció de l'autonomia i de la igualtat d'oportunitats*. Els serveis d'acollida s'adrecen a promoure l'autonomia personal i a afavorir la igualtat efectiva, eliminant condicions o circumstàncies arbitràries.
3. *Temporalitat*. L'acollida és un procés temporal la finalitat del qual és promoure l'autonomia personal i, en conseqüència, el dret d'accés pot ser limitat a períodes concrets en relació a l'inici de l'estada de la persona usuària a Catalunya.
4. *Normalitat*. L'atenció ha de tendir a dur-se a terme en el marc ja existent de recursos, equipaments, projectes i programes per tal d'evitar estructures paral·leles que puguin provocar la segregació dels titulars del dret d'accés als serveis. Les respostes específiques són temporals ja que responen a necessitats que són temporals.
5. *Enfocaments diferenciats*. Els serveis d'acollida han d'admetre enfocaments diferenciats o especificitats atesa l'heterogeneïtat de les persones titulars segons criteris d'edat, d'origen, de gènere, d'habilitats o de nivell formatiu.

6. *Perspectiva de gènere*. Els serveis d'acollida han d'integrar la perspectiva de gènere com a eina d'anàlisi i de planificació.

Article 5

Principis de gestió dels serveis d'acollida

Els principis de gestió dels serveis d'acollida són els següents:

1. *Responsabilitat de les Administracions i de tots els sectors socials*. Els serveis d'acollida els presten les Administracions públiques catalanes i tots els sectors socials en els termes que estableix aquesta Llei.
2. *Transversalitat*. El conjunt dels serveis d'acollida funciona en forma de xarxa integrada. Els serveis d'acollida han de tenir criteris o línies de treball comuns, sigui quina sigui l'entitat que el presti.
3. *Coordinació*. Les Administracions públiques i les entitats privades han d'actuar coordinadament en la prestació dels serveis d'acollida.
4. *Subsidiarietat*. Comporta garantir que els serveis siguin prestats per l'Administració més propera als usuaris, i els nivells administratius d'àmbit superior se'n responsabilitzin en cas d'insuficiència de capacitat de resposta local.
5. *Territorialitat i diferenciació*. Comporta que, sense perjudici del servei prestat a l'exterior, els serveis s'han de desplegar arreu del territori de Catalunya a partir de l'organització administrativa de la Generalitat, dels ens locals, dels agents socials i de les entitats privades. Els serveis han de tenir en compte també les diferents característiques demogràfiques, funcionals, organitzatives, de dimensió i de capacitat de gestió del territori de cada ens local.
6. *Eficiència*. Comporta millorar la racionalització dels recursos, equipaments, projectes i programes, i evitar duplicitats entre administracions, agents socials i entitats privades que presten serveis d'acollida en un mateix territori.
7. *Flexibilitat*. Els serveis s'han d'organitzar amb prou flexibilitat per atendre les necessitats de les persones titulars.
8. *Qualificació i especialització*. Els serveis han de ser prestats per persones que han de comptar amb la necessària qualificació i especialització.
9. *Participació cívica*. El funcionament dels serveis d'acollida ha d'incorporar la participació de la ciutadania i, en particular, la de les persones d'origen immigrant i retornat i la de les dones, en la programació, el seguiment i l'avaluació del mateix.
10. *Dotació pressupostària*. Comporta el compromís de dotar de recursos els serveis, per al seu bon desenvolupament.
11. *Avaluació*. Comporta l'obligació d'establir processos de valoració de la qualitat i del funcionament dels serveis, dels seus circuits de derivació i de coordinació, i de l'impacte del servei sobre les persones usuàries, des del punt de vista de la promoció de llur autonomia personal.
12. *Protecció de dades de caràcter personal*. Les persones titulars del dret d'accés als serveis tenen dret a la confidencialitat de totes les dades i informacions que hagin de comunicar, d'acord amb la legislació de protecció de dades de caràcter personal.

Article 6

Prestació sotmesa als principis del servei i de la seva gestió

Els ens locals, l'Administració de la Generalitat, els agents socials i les entitats privades han de prestar els serveis d'acollida d'acord amb els principis que s'expressen als articles 4 i 5.

Capítol 2

Servei de primera acollida

Article 7

Dret d'accés al servei i titulars

1. Són titulars del dret d'accés al servei de primera acollida les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades, a partir dels 16 anys.
2. El servei de primera acollida es pot prestar en els països d'origen de les persones immigrades.
3. El dret d'accés al servei de primera acollida s'inicia a l'exterior, quan la persona obté una autorització administrativa de residència o d'estada superior a 90 dies al territori de Catalunya.
4. Al territori de Catalunya, el dret d'accés al servei de primera acollida s'inicia a partir de l'empadronament o, en el seu cas, de la sol·licitud d'asil.

Article 8

Estructura i continguts

1. El servei de primera acollida consta d'accions formatives i informatives estructurades, a partir de l'avaluació inicial de les necessitats de coneixements de la persona titular, en itineraris adaptats a aquestes necessitats, així com en derivacions a altres serveis públics o privats.
2. Les accions formatives es duren a terme sense perjudici de les funcions que té encomanades el departament competent en matèria de formació de persones adultes.
3. Els continguts de les accions formatives són:
 - a) Competències lingüístiques bàsiques
 - b) Coneixements laborals i d'estrangeria
 - c) Coneixement de la societat catalana

Article 9

Competències lingüístiques bàsiques

1. Al llarg del seu procés d'integració a la societat catalana, la persona titular del dret d'accés al servei de primera acollida ha d'assolir les competències lingüístiques bàsiques en català i en castellà.
2. El servei de primera acollida ha d'oferir la formació i els mitjans necessaris per a l'adquisició de les competències bàsiques en llengua catalana a les persones titulars del dret d'accés al servei que no la coneguin.

3. Reglamentàriament es fixarà el nivell de referència mínim a assolir en quant a competències lingüístiques referides en el Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, establert pel Consell d'Europa.

4. En la seva condició de llengua pròpia de Catalunya, el català té la consideració de llengua comuna per a la gestió de les polítiques d'acollida i d'integració. Té també la consideració de llengua vehicular de la formació i la informació, instrument bàsic per a la plena integració al país. Amb aquesta finalitat, l'aprenentatge lingüístic ofert pels serveis de primera acollida començarà per l'adquisició de les competències bàsiques en llengua catalana.

5. Finalitzada la formació de llengua catalana, el servei de primera acollida ha d'oferir la formació per l'adquisició de les competències bàsiques en llengua castellana per aquelles persones que hagin assolit l'adquisició de competències bàsiques en llengua catalana i que ho sol·licitin o ho requereixin.

Article 10

Coneixements laborals

1. Les persones titulars del dret d'accés al servei de primera acollida han de poder assolir coneixements per fer possible la plena efectivitat dels seus drets i deures laborals, tant per l'accés al treball com per al desenvolupament del lloc de treball i la carrera professional.

2. En especial, els coneixements han de ser els que deriven del règim jurídic laboral. Així mateix, s'han de conèixer els serveis ocupacionals de l'organisme que gestiona els serveis ocupacionals, els municipals i els concertats.

3. Serà el Departament competent en matèria d'ocupació qui definirà i concretarà el contingut de les accions formatives dels coneixements laborals en coordinació amb el departament competent en matèria d'immigració, que ho farà respecte dels coneixements en matèria d'estrangeria.

Article 11

Coneixement de la societat catalana i del seu marc jurídic

Les persones titulars del dret d'accés al servei de primera acollida han de poder assolir coneixements bàsics i pràctics en els àmbits següents:

1. Els trets fonamentals de Catalunya, i del municipi d'empadronament i la corresponent comarca, en els seus aspectes socials, de lleure, culturals, geogràfics, històrics, i la realitat sociolingüística, així com de l'Estat i de la Unió Europea.

2. Els drets i deures fonamentals

3. Els recursos públics i privats, així com els principals serveis públics i els deures i drets com a usuàries o potencials beneficiàries de prestacions.

4. El funcionament del sistema polític i administratiu, incloent-hi les oportunitats de participació en la política i en la societat civil.

5. Han d'assolir també els coneixements necessaris per a l'accés i manteniment de la regularitat administrativa necessària per a viure a Catalunya. En especial, els coneixements derivats del règim d'estrangeria.

Article 12

Altres aspectes del servei

1. En les accions de formació i informació s'ha de partir del nivell sociocognitiu de la persona usuària i s'ha d'utilitzar metodologia adaptada a les característiques personals i a les peculiaritats pròpies del context sociocultural en el qual es desenvolupin, incorporant-hi sistemàticament els avenços tecnològics destinats a optimitzar el rendiment de l'aprenentatge, i s'ha de tenir en compte el desenvolupament de tots aquells aspectes que permetin incrementar el grau de satisfacció i de benestar de la persona.
2. La formació i informació poden ser presencials i a distància, i en qualsevol modalitat, fent ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
3. Cal realitzar actuacions incentivadores de la integració lingüística de les persones usuàries del servei a través d'un enfocament predominantment comunicatiu de les activitats formatives i informatives.
4. En relació a les llengües pròpies de les persones usuàries del servei, sempre que sigui necessari, es pot:
 - Emprar-les en les activitats formatives i informatives, d'acord amb les recomanacions i protocols tècnics elaborats amb aquesta finalitat.
 - Incorporar-les als materials, a més del català.
5. A través dels mòduls d'ensenyament del català es poden transmetre parcialment els continguts que preveuen els articles 10 i 11.

Article 13

Certificacions acreditatives oficials

1. La Generalitat i els ens locals, en l'àmbit de les competències respectives, han de certificar la realització per part de les persones titulars de les accions informatives i formatives del servei de primera acollida, sense perjudici de les funcions que té encomanades el departament competent en matèria de formació de persones adultes. El contingut mínim d'aquests coneixements serà establert reglamentàriament prèvia participació dels ens locals per mitjà de les seves entitats associatives.
2. Els coneixements assolits s'han d'acreditar en un certificat oficial per tal de facilitar l'accés al mercat de treball i a d'altres possibilitats formatives.
3. Les certificacions oficials tenen eficàcia jurídica en l'àmbit competencial de la Generalitat i dels ens locals. A més, les certificacions oficials del servei de primera acollida i d'altres serveis públics poden tenir eficàcia en els procediments d'estrangeria i en altres procediments regulats per l'Administració General de l'Estat. Amb aquesta finalitat, la Generalitat ha de proposar a l'Administració General de l'Estat el reconeixement de l'eficàcia en els termes previstos a la Disposició addicional Tercera d'aquesta Llei.
4. Els requisits del dret a prestacions social de caràcter econòmic, i els del dret d'accés a serveis públics diferents al que regula aquesta llei, per part de les persones estrangeres immigrades i retornades, són els establerts a les normes reguladores de cada prestació i de cada servei.

Article 14

Obligacions en relació al servei de primera acollida i col·laboració

1. L'obligació de garantir la disponibilitat del servei de primera acollida, així com de prestar-lo, correspon als ens locals, dins del seu territori, i a la Generalitat, en els termes que expressa el Títol 2.
2. Els ens locals i la Generalitat presten el servei de primera acollida directament, o a través dels agents socials i les entitats privades, amb o sense ànim de lucre, en el marc de la normativa financera, pressupostària, administrativa i de contractació vigent, així com en el marc dels principis *de gestió dels serveis d'acollida* de l'article 5.
3. Els agents socials i les entitats privades sense ànim de lucre poden esdevenir entitats col·laboradores de la Generalitat i dels ens locals en la prestació de part del servei de primera acollida. La relació amb les entitats col·laboradores s'articula mitjançant el que estableix la legislació sobre contractes del sector públic.
4. Els ajuntaments han d'informar de l'existència del servei de primera acollida i de la manera d'inscriure's a cada nova veïna o veí del municipi, en el moment de notificar la resolució que reconeix l'empadronament. Fora del territori de Catalunya correspon informar-ne a les oficines catalanes a l'exterior, directament o a través de la col·laboració que preveu l'apartat 3 de la Disposició addicional Tercera.

Capítol 3

Programes d'acollida especialitzada i responsabilitat de les empreses i d'altres entitats

Article 15

Programes d'acollida especialitzada

1. Dins de la seva competència, la persona titular de cada Departament de l'Administració de la Generalitat pot aprovar programes d'acollida especialitzada.
2. Les persones titulars dels departaments competents han d'aprovar programes d'acollida especialitzats, en tot cas, per als àmbits següents: salut, educació, formació d'adults, administració de justícia, serveis d'execució penal tant en l'àmbit d'adults com de justícia juvenil, serveis socials, infància i adolescència, interior, política lingüística, serveis tributaris, atenció ciutadana, ocupació, funció pública, universitats i turisme.
3. Els ens locals poden també aprovar programes d'acollida especialitzada.
4. Els programes d'acollida especialitzada han de desenvolupar-se en coordinació amb el servei de primera acollida i amb els departaments de la Generalitat competents.

Article 16

Participació de les empreses i d'altres entitats

1. En relació al principi de no discriminació, l'Administració de la Generalitat promourà mitjançant les empreses i altres entitats, amb la participació dels representants legals dels treballadors, l'establiment de mesures d'acció positiva, tant en l'accés al lloc de treball com en l'establiment de les condicions de treball, incloent-hi el treball temporer o de campanya, en el marc de la legislació laboral aplicable. En aquest sentit, les empreses i altres entitats poden:

- a) Impulsar programes de gestió de la diversitat, l'objectiu dels quals és adaptar-les als canvis culturals i organitzatius que poden generar la presència de treballadores i treballadors estrangers, d'apàtrides o de retornats. En aquest sentit, els objectius i accions previstes als programes s'han d'adreçar també a les delegades i delegats sindicals, als gestors de recursos humans, quadres i, en general, a la totalitat de les persones que hi treballen.
- b) Assumir altres actuacions, consistents en mesures econòmiques, comercials, laborals, assistencials o similars, adreçades a promoure condicions d'igualtat entre totes les persones que hi treballen i sigui quina sigui llur nacionalitat, al si de cada empresa o entitat i del seu entorn social.
- c) Impulsar accions pròpies del servei de primera acollida durant la jornada laboral.
2. Les mesures que preveuen les lletres a i b de l'apartat anterior s'han d'oferir en igualtat de condicions, sigui quina sigui la nacionalitat de la persona destinatària.
3. Els convenis col·lectius de treball i els pactes d'empresa poden contenir clàusules orientades a impulsar les mesures que preveu aquest article.
4. Els ens locals i la Generalitat poden concertar amb les empreses i altres entitats, i amb els agents socials les mesures que preveu l'apartat 1 d'aquest article.
5. Els òrgans de contractació de les Administracions públiques poden establir als plecs de clàusules administratives particulars la preferència en l'adjudicació dels contractes de les proposicions presentades per entitats que, al moment de l'acreditació de la solvència tècnica o professional, compleixin amb alguna de les previsions dels epígrafs anteriors d'aquest article, sempre que les proposicions igualin a les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris objectius que serveixen de base a l'adjudicació. El manteniment, durant l'execució del contracte, del compliment de les previsions acreditades per les entitats adjudicatàries s'ha de considerar una condició d'execució contractual.

Capítol 4

Qualificació i especialització

Article 17

Qualificació i especialització per a l'exercici de les funcions professionals

1. Les entitats i administracions que gestionen les polítiques d'acollida i d'integració han de garantir que els seus professionals disposin de la qualificació i l'especialització adequades.
2. En relació a les persones que desenvolupin les esmentades funcions a la Generalitat, als ens locals i a les entitats privades, el Govern de la Generalitat ha de regular:
- a) La definició de les funcions dels perfils professionals.
- b) L'establiment dels requisits d'exercici professional.
- c) Les correspondències entre els perfils professionals definits i les titulacions, qualificacions professionals o certificats de professionalitat que es considerin adequats per a desenvolupar-los.
3. Amb la finalitat de reconèixer les experiències professionals i formatives ja realitzades per les persones que fan les funcions de gestió de la diversitat, el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració impulsarà processos específics d'habilitació i processos

específics d'acreditació de competències professionals, la superació dels quals, en les condicions que es determinin, han de permetre l'exercici de les funcions corresponents.

4. Les funcions que preveuen els apartats 2 i 3 d'aquest article s'han de fer amb la col·laboració de l'òrgan competent en la definició de les qualificacions professionals i de l'organisme que gestiona els serveis ocupacionals, un cop escoltats els ens locals per mitjà de les seves entitats associatives.

Títol 2. Competències, planejament, cooperació, coordinació i finançament

Capítol 1

Competències del Govern, de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals

Article 18

Responsabilitats públiques

1. L'Administració de la Generalitat, els municipis i els altres ens locals de Catalunya són les administracions competents en matèria d'acollida i integració, d'acord amb el que determina aquest títol i, en el seu cas, la legislació sobre règim local.

2. Les polítiques d'acollida desenvolupades per les diverses administracions públiques de Catalunya cal emmarcar-les dins les polítiques de ciutadania i immigració.

Article 19

Competències del Govern de la Generalitat

Correspon al Govern

- a) Aprovar el pla de ciutadania i immigració del Govern de la Generalitat de Catalunya
- b) La determinació dels serveis propis de l'Administració de la Generalitat que han de comptar amb programes d'acollida especialitzada.
- c) Aprovar el contracte programa a què fa referència l'article 30.2.
- d) Desenvolupar reglamentàriament els requisits mínims que haurà de tenir qualsevol servei de primera acollida, establir per reglament els requisits del seu procediment d'accés i de la seva prestació, els requisits dels certificats i informes oficials corresponents, tant de la Generalitat com dels ens locals, les convalidacions amb altres certificats i informes oficials, i altres requisits tècnics referits als aspectes del servei que són previstos al Capítol 2 del Títol 1 d'aquesta Llei. Aquests requisits seran fixats de comú acord amb les entitats associatives dels ens locals en tot allò que faci referència als aspectes organitzatius del servei.
- e) Establir el protocol d'utilització intern de les persones usuàries del servei de primera acollida.

Article 20

Competències del departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració

Correspon al departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració:

- a) Proposar al Govern directrius polítiques en matèria d'immigració i retorn
- b) Proposar el contracte programa a què fa referència l'article 30.2.
- c) Elaborar el Pla de Ciutadania i Immigració i proposar-ne l'aprovació al Govern.
- d) Coordinar l'acció dels departaments de la Generalitat i dels ens locals en matèria d'acollida i immigració, i col·laborar en el disseny i gestió de les respectives polítiques públiques, en la mesura que es relacionen amb la població immigrada i retornada
- e) Col·laborar amb l'Administració General de l'Estat en la gestió de les seves competències d'estrangeria, dret d'asil, apàtrida i retorn, en el marc, en tot cas, dels instruments de col·laboració mútua que preveu la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, *sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i L'Integració Social*.
- f) Gestionar la política de retorn.
- g) Dur a terme activitats relacionades amb la integració social de les persones estrangeres immigrades, de les sol·licitants d'asil, de les refugiades, de les apàtrides i de les retornades a Catalunya.
- h) Elaborar, fomentar i desenvolupar programes en els àmbits del retorn voluntari als països d'origen, de les remeses, del codesenvolupament i altres específics de la política migratòria.
- i) Fomentar la participació de les persones estrangeres immigrades, sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades a Catalunya.
- j) Definir i desenvolupar, en col·laboració amb l'organisme que gestiona els serveis ocupacionals i amb les institucions formatives i educatives corresponents, programes formatius adreçats a les persones professionalment especialitzades, o que s'han d'especialitzar, des dels sectors públic i privat, en l'atenció a la població immigrada estrangera, la refugiada, l'apàtrida i la retornada a Catalunya.
- k) Fomentar la formació universitària i la recerca en l'àmbit de les migracions.
- l) Elaborar i fer el seguiment de programes d'informació, formació i sensibilització, que s'adrecen a la comprensió per part de la població sobre les causes i conseqüències dels canvis demogràfics i dels moviments migratoris.
- m) Establir instruments de recollida d'informació i el seu tractament estadístic i analític als efectes de les polítiques i competències previstes en aquesta llei, en coordinació amb l'Observatori del treball, així com establir els elements bàsics i comuns del sistema d'informació, per fer-ne possible la coordinació i l'avaluació.
- n) Fer el seguiment de les polítiques migratòries d'altres països, de la Unió Europea i de les diverses entitats internacionals.
- o) Elaborar un informe anual sobre la situació d'integració social de les persones immigrades, sol·licitants d'asil, refugiades, apàtrides i retornades, que ha de ser divulgat públicament. Aquest informe ha de tenir el caràcter d'independent, d'acord amb estàndards internacionals, i pot ser elaborat amb la participació dels òrgans que preveuen els articles 28 i 29 i amb la col·laboració tècnica d'altres entitats públiques o privades, així com de persones físiques expertes en funció de cada matèria.
- p) Coordinar l'execució de les polítiques d'acollida i integració que es desenvolupin en el territori de Catalunya.

q) Qualsevol altra competència atribuïda per aquesta Llei, per disposició legal o reglamentària, així com aquelles altres que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució de la política d'acollida, immigració i retorn que no estiguin expressament atribuïdes a un altre departament de la Generalitat o a una altra administració pública.

Article 21

Competències dels ens locals

1. Els ens locals podran prestar el servei d'acollida a qualsevol persona que estigui empadronada al municipi. Els municipis, en tot cas tindran les següents competències en relació al servei de primera acollida:

a) Els municipis amb una població igual o superior als vint mil habitants, han de prestar el servei de primera acollida en relació a les persones empadronades, bé siguin estrangeres immigrades o retornades.

b) Els municipis amb una població inferior als vint mil habitants poden prestar el servei de primera acollida, sempre que compleixin els requisits que es determinin reglamentàriament.

c) Els ens supramunicipals poden prestar el servei de primera acollida per delegació, encàrrec de gestió o establir programes d'assistència i cooperació als municipis en relació a aquest servei.

d) Els municipis poden prestar el servei de primera acollida a través de la Generalitat, dels ens locals supramunicipals i amb les fórmules de col·laboració que preveuen els apartats 2 i 3 de l'article 14.

2. Altres competències dels municipis:

a) Fomentar totes les polítiques necessàries, i prestar tots els serveis necessaris per garantir la cohesió social de la seva població i l'acollida i la integració de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades.

b) Impulsar la coordinació de totes les entitats públiques i privades que en el seu àmbit competencial tenen responsabilitats d'acollida i integració, a través de mecanismes de foment de la participació o altres que es consideri adients.

c) Participar en l'elaboració dels plans i programes de la Generalitat que preveu l'article 22.1.1.

d) Impulsar en el marc de les seves competències la participació de les persones immigrades a través dels mecanismes que es consideri oportuns.

Capítol 2

Planificació

Article 22

Planificació

1. Els plans i programes en els àmbits de les persones estrangeres immigrades, les sol·licitants d'asil, les refugiades, les apàtrides i les retornades són:

1.1 De la Generalitat:

- Pla de Ciutadania i Immigració (PCI)
- Programes d'acollida especialitzada

1.2 Dels ens locals:

- Pla municipal de Ciutadania i Immigració (PMCI) o altres plans, programes o serveis on s'emmarquin les polítiques d'acollida.
- Pla comarcal de Ciutadania i Immigració (PCCI)
- Programes d'acollida especialitzada

2. Els departaments de la Generalitat i els ens locals poden elaborar i aprovar conjuntament programes d'acollida especialitzada en supòsits de recursos, equipaments, projectes, programes i serveis totalment o parcial compartits.

Article 23

Naturalesa i contingut dels plans

1. Pla de Ciutadania i Immigració

a) El Pla de Ciutadania i Immigració té la naturalesa d'instrument de programació i coordinació de l'activitat de l'Administració de la Generalitat en relació a les competències que aquesta Llei li reconeix; la seva elaboració és preceptiva i ha de ser aprovat per acord del Govern que en donarà compte al Parlament de Catalunya mitjançant compareixença a la comissió que correspongui.

b) El seu contingut mínim és: objectius, programació i previsió de les actuacions concretes de cada Departament, agrupades o no per programes sectorials. Ha de disposar també d'una memòria econòmica que formi part de l'expedient i que garanteixi la seva aplicació per cada període anual, així com el sistema d'avaluació i els òrgans o instruments de coordinació.

c) Les actuacions i programació poden ser actualitzades mitjançant acords del Govern.

d) Sempre que el seu contingut afecti competències d'altres Administracions catalanes, tindrà també la naturalesa i, per tant, haurà de contenir les parts, i ser elaborat com a *pla sectorial de coordinació*, segons el que preveu l'article 148 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el *Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya*.

e) En l'elaboració del Pla de Ciutadania i Immigració cal garantir la participació en la seva elaboració, de les Administracions i entitats públiques i privades que hi tenen responsabilitats.

2. Pla Municipal de Ciutadania i Immigració

El Pla Municipal de Ciutadania i Immigració es relaciona amb les competències municipals que afecten específicament a la població estrangera immigrada i la retornada, i afecten al procés d'acollida i integració. Aquest serà el document marc que contindrà els elements que es considerin necessaris per donar compliment als objectius i competències establertes que determina la Llei.

3. Pla comarcal de Ciutadania i Immigració

El Pla comarcal de Ciutadania i Immigració té el mateix contingut que el Pla municipal en relació amb seu àmbit territorial i és aprovat pel Ple respectiu.

Article 24

Col·laboració i coordinació

1. L'Administració de la Generalitat i els ens locals col·laboren en l'aplicació de les competències que regula aquesta Llei, mitjançant els instruments que estableixen la legislació general de règim jurídic i procediment administratiu i la legislació de règim local.
2. Els ens locals i el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració col·laboren i coordinen l'exercici de les competències pròpies a través, en tot cas, de:
 - La integració de representants d'ambdues Administracions al si de l'Agència de Migracions de Catalunya, en els termes que preveu aquesta Llei, i al si de la Taula de Ciutadania i Immigració i de la Comissió mixta Generalitat – Ens locals.
 - El procés d'elaboració del plans de Ciutadania i Immigració de la Generalitat i la participació en els seus òrgans de coordinació.
 - El seguiment tècnic del finançament que preveuen les convocatòries de subvencions i els contractes-programa, per part de l'Agència de Migracions de Catalunya.
3. L'Agència de Migracions de Catalunya ha d'impulsar l'establiment de contractes-programa amb els ens locals que gestionin competències fixades en aquesta Llei, a fi de garantir la co-responsabilitat i l'estabilitat dels serveis i dels seus professionals.

Capítol 3

Finançament

Article 25

Finançament

1. Els serveis d'acollida es financen amb les aportacions del pressupost de la Generalitat, de l'Estat i dels ajuntaments i d'altres ens locals.
2. La Generalitat ha de garantir la suficiència financera dels ens locals en relació a les competències a què aquesta llei els obliga, bé sigui amb la transferència de fons europeus o estatals o amb recursos propis, segons disponibilitat pressupostària.

Títol 3. Organització institucional

Capítol 1

Organització institucional

Article 26

Organització institucional

L'exercici de les competències que aquesta Llei assigna al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració, es duu a terme, en tot cas, a través de:

- a) L'òrgan competent en matèria d'immigració.
- b) La Comissió Interdepartamental d'Immigració o l'òrgan de coordinació interdepartamental que determini el Govern de la Generalitat de Catalunya.
- c) La Taula de Ciutadania i Immigració o l'òrgan de participació que determini el Govern de la Generalitat
- d) L'Agència de Migracions de Catalunya

Capítol 2

Òrgan competent en matèria d'immigració, Comissió Interdepartamental d'Immigració i Taula de Ciutadania i Immigració

Article 27

Òrgan competent en matèria d'immigració

1. L'òrgan competent en matèria d'immigració, té les funcions que deriven de les adscripcions orgàniques previstes en aquest article i a l'article 29.4 i totes les que siguin determinades reglamentàriament.
2. La Comissió Interdepartamental d'Immigració i la Taula de Ciutadania i Immigració, o els òrgans de coordinació interdepartamental i de participació que determini el Govern, s'adscriuen al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració, mitjançant l'òrgan competent en matèria d'immigració. Aquest òrgan ha de donar suport pressupostari i de personal necessaris per al seu respectiu funcionament.

Article 28

Taula de Ciutadania i Immigració

La Taula de Ciutadania i Immigració és l'òrgan col·legiat consultiu que canalitza la participació del conjunt de la població i de les seves entitats en les polítiques i competències fixades en aquesta Llei. El seu funcionament s'ha d'ajustar a les normes reguladores del dret administratiu, i la seva composició i funcions es fixen per reglament.

Capítol 3

Agència de Migracions de Catalunya

Article 29

Agència de Migracions de Catalunya

1. Es crea l'Agència de Migracions de Catalunya, com a entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar i autonomia funcional i de gestió. L'Agència ha d'ajustar la seva activitat al dret privat i, en termes generals, a allò que preveu el Text refós de la Llei 4/1985, de 29 de març, de l'Estatut de l'empresa pública catalana, aprovat pel Decret legislatiu 2/2002, de 24 de desembre.
2. Els actes de l'Agència de Migracions de Catalunya dictats pel director o directora en l'exercici de potestats públiques així com les seves relacions amb el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració s'han d'ajustar a les normes reguladores del dret administratiu.
3. L'Agència de Migracions de Catalunya s'adscriu al Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració.

Article 30

Funcions i contracte-programa

1. Correspon a l'Agència de Migracions de Catalunya la gestió de les competències específiques següents:
 - a) Executar i gestionar les polítiques migratòries, segons les directrius establertes per l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat
 - b) Cooperar amb els ens locals en la prestació del servei de primera acollida i els programes d'acollida especialitzada
 - c) Prestar, amb la col·laboració dels departaments corresponents, el servei de primera acollida a l'exterior i a aquells municipis que no el prestin, sense perjudici de les fórmules de cooperació i col·laboració que preveu l'article 21.1.
 - d) Avaluar els serveis de primera acollida.
 - e) Prestar cooperació tècnica i econòmica als agents socials, empreses i entitats privades sense ànim de lucre, en relació a les responsabilitats respectives assenyalades en aquesta Llei
 - f) Qualsevol altra competència assignada pel Departament al qual estigui adscrita l'Agència, per disposició legal o reglamentària, així com aquelles altres que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució de la política d'acollida, immigració i retorn.
2. Les relacions de l'Agència de Migracions de Catalunya amb el Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració s'articulen per mitjà d'un contracte programa que ha d'ajustar la seva vigència temporal a la del Pla de Ciutadania i Immigració. Sense perjudici del que disposa l'article 53 del Text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret Legislatiu 3/2002, de 24 de desembre, el contracte programa ha d'incloure en tot cas:
 - a) la definició dels objectius que ha d'assolir l'Agència
 - b) la previsió d'ingressos i despeses i de resultats que ha d'obtenir en la seva gestió i determinar els criteris d'avaluació
 - c) els instruments de seguiments i control a què ha de sotmetre la seva activitat:

Article 31

Òrgans de govern

1. Els òrgans de govern de l'Agència de Migracions de Catalunya són:

- a) Consell de Direcció
- b) Presidenta o president
- c) Vicepresidenta o vicepresident
- d) Directora o director

2. L'organització, el règim jurídic, les funcions i el funcionament dels òrgans de l'Agència es regulen per aquesta llei i pels seus estatuts, i subsidiàriament per les normes reguladores del règim jurídic de l'Administració de la Generalitat. Pel que fa a les funcions, els òrgans de govern tenen les que indiquen els articles 33 a 36 i les altres que determinin els estatuts i altres normes organitzatives.

Article 32

Règim de recursos humans

1. Les persones que treballen per a l'Agència de Migracions de Catalunya ho fan sotmeses al dret laboral. En tot cas, els llocs de treball que impliquen la participació directa o indirecta en l'exercici de les potestats públiques seran ocupats per funcionaris públics i en els termes que s'estableixin a les lleis.

2. La selecció dels recursos humans s'ha de fer d'acord amb els principis establerts a la normativa general de funció pública.

Article 33

Recursos econòmic, pressupost i patrimoni

1. L'Agència de Migracions de Catalunya, per a complir les seves finalitats, compta amb els béns i els recursos econòmics següents:

- a) Les assignacions amb càrrec als pressupostos de la Generalitat de Catalunya, inclosos els derivats dels contractes programa.
- b) Les aportacions procedents de fons estatals o europeus.
- c) Els rendiments dels béns que li són adscrits i dels que adquireixi en exercici de les seves funcions.
- d) Els ingressos que obtingui per la prestació dels seus serveis.
- e) Les subvencions, les aportacions i les donacions que li concedeixin les persones i les entitats públiques o privades.
- f) Els crèdits i els préstecs que li siguin concedits, en els termes i les condicions que fixen les normes vigents.
- g) Qualsevol altre recurs que la llei permeti.

Disposicions addicionals

Primera

De la varietat aranesa de la llengua occitana i el Conselh Generau d'Aran

- Les previsions que fa aquesta Llei en relació als ens locals, s'han d'entendre realitzades al Conselh Generau d'Aran i a les altres institucions pròpies.
- Correspon al Conselh Generau d'Aran ordenar l'aplicació de les previsions lingüístiques contingudes en aquesta Llei per facilitar el coneixement de la varietat aranesa de la llengua occitana de forma anàloga a com es preveu per a la llengua catalana.

Segona

Convalidació del servei de primera acollida

El sistema educatiu, els serveis d'execució penal tant en l'àmbit d'adults com de justícia juvenil i els centres d'acollida de menors desemparats assumeixen les necessitats inicials de formació i informació de caràcter bàsic de les persones estrangeres immigrades i les retornades, mitjançant les accions educatives i formatives que preveuen les respectives lleis sectorials. El Govern ha de determinar per reglament les respectives convalidacions entre les esmentades accions educatives i formatives i el servei de primera acollida, així com la possibilitat d'exempció del requisit de l'empadronament que fixa l'article 7.4, a les persones que accedeixin al sistema, serveis o centres indicats en aquesta disposició.

Tercera

Col·laboració amb l'Administració General de l'Estat

El Govern de la Generalitat ha de promoure la celebració de convenis o acords amb l'Administració General de l'Estat per determinar:

1. Els mecanismes necessaris per tal que les certificacions a què fa referència l'article 13.3 tinguin efecte al si dels procediments d'estrangeria.
2. Per fer possible la comunicació a la Generalitat de tota sol·licitud i resolució que pugui comportar que la persona interessada hagi de ser titular del servei de primera acollida.
3. Per col·laborar en la prestació del servei de primera acollida a l'exterior, especialment quan aquest no es dugui a terme en oficines de la Generalitat.
4. Per intercanviar dades estadístiques.

Quarta

Òrgans de gestió i participació de la Llei 25/2002 i el Decret 268/2003

1. Les referències que la Llei 25/2002, de 25 de novembre, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996, i el Decret 268/2003, de 4 de novembre, de desplegament de la Llei 25/2002, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, fan a l'Oficina de gestió unificada del Pla d'ajuda al Retorn i al Consell Assessor del Pla d'Ajuda al Retorn, s'han d'entendre realitzades, respectivament, a l'Agència de Migracions de Catalunya i a la Taula de Ciutadania i immigració.
2. Les referències que la Llei 25/2002, de 25 de novembre, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996, i el Decret

268/2003, de 4 de novembre, de desplegament de la Llei 25/2002, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, fan a la persona gerent del Pla d'ajuda al Retorn, s'han d'entendre realitzades a la persona titular de la direcció de l'Agència de Migracions de Catalunya.

3. Es modifica el redactat de l'article 10.1 de la Llei 25/2002, que adopta el següent redactat: *Les diferents actuacions establertes per aquesta Llei han d'ésser gestionades per l'Agència de Migracions de Catalunya, que ha de coordinar totes les actuacions dels diversos departaments de la Generalitat establertes pel Pla d'ajuda al retorn.*

Cinquena

Comissió mixta Generalitat – Ens locals

Per facilitar el marc de cooperació i coordinació que ha de donar-se, s'institueix la comissió mixta Generalitat – Ens locals. La seva composició serà paritària i tindrà les funcions que ambdues parts acordin. Aquesta comissió es constituirà dins el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor de la Llei.

Sisena

Formació en drets de les dones i en el col·lectiu de Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals (LGTB)

El Govern ha de garantir la formació de les persones professionalment especialitzades, o que s'han d'especialitzar, des dels sectors públic i privat, en l'atenció a la població immigrada estrangera, la refugiada, l'apàtrida i la retornada, sobre els drets de les dones i els de les persones LGTB, i sobre els diferents models de família existents a la societat catalana. Així mateix, pot elaborar manuals d'actuació sobre les necessitats de les víctimes per raó de gènere.

Setena

Implantació progressiva del servei de primera acollida, i taxes

1. El ple desplegament territorial del servei de primera acollida ha d'assolir-se en el decurs dels propers sis anys, a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. El Govern ha de planificar el desplegament territorial de forma gradual, d'acord amb el que s'estableixi a les corresponents lleis de pressupostos.

2. L'accés al servei de primera acollida pot ser condicionat al pagament de taxes a través de la corresponent previsió legal.

Vuitena

Adaptació dels PMCI i PCCI a aquesta Llei

Els municipis i les comarques han d'adaptar els respectius plans de Ciutadania i Immigració al contingut d'aquesta llei, en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor. El desplegament reglamentari d'aquesta Llei tindrà en compte els plans o programes desenvolupats pels ens locals i supralocals vigents en el moment de l'aprovació d'aquesta Llei.

Disposició transitòria

El Govern, en el termini de nou mesos des de l'entrada en vigor de la llei, ha d'aprovar els estatuts de l'Agència de Migracions de Catalunya. Mentre no s'aprovin els estatuts, l'òrgan competent en matèria d'immigració ha d'exercir les competències que aquesta Llei assigna a l'Agència de Migracions de Catalunya.

Disposicions finals

Primera

Desplegament i aplicació

1. Es faculta el Govern de la Generalitat i, en l'àmbit de les competències que tingui atribuïdes, la persona titular del Departament que té assignades les funcions en matèria d'immigració per a dictar les disposicions i prendre les mesures necessàries en relació al desplegament i execució d'aquesta Llei.

Segona

Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor al cap d'un mes de la seva publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertoquei la facin complir.